

Läsnyckel

Ingen som hon

Helena Karlsson

Ingen som hon är en berättelse om stark vänskap och djup sorg skrivet på ett vackert lättläst språk.

Innan du läser

Titta på omslag, titel och baksidestext och diskutera med en kompis vad du tror kommer hända i boken. Vilken stämning finns i omslagsfotot tycker du? Vem har skrivit texten underst på omslaget tänker du? Vem är den riktad till?

Vad betyder skorna på baksidan?

Vilken slags bok tänker du att det är?

Medan du läser

Flera av nedanstående frågor går bra att utföra även efter läsning.

Ingen som hon

Varför tycker berättaren att det känns fel att det är maj när hon får reda på att Judit ska dö? Vilket minne av hennes och Judits vänskap berör dig mest? Varför?

Sjukdomen

Varför tänker Tova aldrig att Judit kan dö? Är det bra eller dåligt att Tova vant sig vid sjukdomen och bara tänker att Judit ska bli frisk?

Varför får Tova en sån skräck-känsla av Judits fråga till henne?

Aldrig som förut

Om du skulle rita en bild av Tova och hennes mamma den där eftermiddagen på altanen – hur tydligt tror du man skulle se utanpå Tova vad hon kände? Varför gråter och skriker hon inte?

Vi två för alltid

Hur tror du Judit vet att Tova fått veta att hon ska dö? Varför skäms Tova över sina tårar?

Matchen

Hade det varit bättre om Tova låtit bli att spela matchen?

Försök förklara hur du uppfattar uttrycket "sorgen är randig" med dina egna ord? Randig på vilket sätt? Hur tänker du?

Fotbollsskorna

Varför tror du Judit vill höra Tova berätta allt om träningen?

Vad är det som gör Tova så ledsen när hon tar upp skorna?

Fisketuren

Vem tror du fisketuren betydde mest för? Tova eller Judit?

Varför skulle Tovas mamma inte brytt sig om att de drack kaffe?

Judit

Sorg. Tänk på ordet. Att beskriva hur sorg känns med hjälp av ord kan vara väldigt svårt. Välj några ord du associerar till utifrån ordet "sorg" och prova skapa en dikt av orden.

Fundera över vad du ser när du tänker på ordet sorg. Om du skulle göra en bild av sorg – ett collage kanske? – hur skulle bilden se ut?

Om du hade velat trösta Tova på något sätt – vad hade du gjort då?

Skuggan

Varför skriker Tova när skuggan försvinner?

Varför tror du Tova såg skuggan?

Ett brev till Judit

Vad tycker du om Tovas mammas förslag att skriva brev?

När man tänker kan orden "fladdra" omkring i hjärnan men när man ska skriva måste man verkligen välja vilka ord man vill skriva ner: uttrycker de det jag vill ha sagt? Har du någon du skulle vilja/behöva formulera ett brev till? (Det behöver inte vara någon du sörjer utan kan vara vem som helst. Kanske någon du bråkat med, någon som behandlat dig orättvist, någon som inte förstår dig eller någon annan). Gör det för din egen skull! Brevet behöver inte läsas av den du skriver till! Förhoppningsvis känner man sig lite klarare över sina tankar och känslor efteråt...

Leo och Elin

Ibland kan det kännas svårt att möta någon som sörjer: Vad ska jag säga? Hur ska jag vara? För Tova blir mötet med Leo och Elin ett stöd. Vad är det Leo och Elin gör som är så bra?

Hösten

Tycker du det spelar någon roll om det saknas en plats att gå till eller tycker du det är viktigt att det finns en grav eller minneslund att besöka?

Hur tror du Tova känner nu?

Brevet till Judit

Vad tänkte du om Tovas brev till Judit? Tror du också att vi på något sätt träffar dem vi älskat igen?

Efter läsningen

Vad minns du tydligast från boken? Berätta för någon om den första bild som kommer upp i ditt huvud när du tänker på boken – prata om varför du tror att det är just det du minns. Välj tre ord som för dig bäst beskriver vad boken handlade om (inte vad du tyckte).

Vad berörde dig mest i boken? Finns det något du skulle velat veta mer om? Är det något du undrar över?

Finns det något du vet nu som du inte visste innan du läste boken?

*

Det finns någonting som man brukar kalla "sorgens faser", ett antal steg den som sörjer brukar gå igenom även om varje sorg är unik. Sök information och läs på om dessa faser. Kan du se om författaren låter bokens Tova gå igenom dessa faser eller några av dem?

*

Tova berättar för läsaren om minnen hon har av Judit och deras vänskap. Om du skulle beskriva några minnen av en älskad person (det behöver inte vara någon du sörjer), vilka minnen skulle du välja ut att berätta om? Skriv!

*

För Judit är lukten av hennes fotbollsskor viktig. Vi kan försöka föreställa oss vad hon tänker på när hon får dem i famnen: matcher, spänning, heja-rop, röster i omklädningsrummet... Vilken lukt är viktig för dig? Var är du när du känner den lukten? Vilka färger, ljud och känslor framkallar lukten? Vad händer? Skriv i minst 10 minuter om allt som du associerar till när du tänker på en viss lukt!

*

Vill man läsa mer om sorg finns det många hemsidor, poddar och liknande du kan söka efter. Börja gärna med att titta på BRIS hemsida. På biblioteket finns också många böcker som handlar om barn och sorg. Det finns faktaböcker som handlar om hur man kan hjälpa någon som sörjer eller där andra berättar om sin sorg. Det finns också flera skönlitterära böcker som handlar om sorg.

*

Barncancerfonden samlar varje år in pengar till forskning eftersom forskning räddar liv! Vill din klass vara med och bidra? Han ni bra idéer? Titta på Barncancerfonden hemsida hur man gör för att samla in pengar!

*

Hegas arbetsmaterial kallar vi Läsnycklar – med fokus på samtal och bearbetning. Vi vill att böckerna ska räcka länge och att läsaren ska aktiveras på olika sätt och på olika plan. Ibland fokuserar Läsnyckeln mest på innehållet, ibland mer på genren, språket eller formen, det beror på vilken titel det gäller.

Välj ut frågor och uppgifter utefter vad som passar din klass/barngrupp. Jobbar du med yngre barn får förstås skriv-uppgifter förvandlas till något annat. Uppgifterna kan användas individuellt eller gemensamt i t ex boksamtal. Antingen jobbar ni med dem under läsningens gång, eller efteråt. Svaren på de flesta frågorna finns i texten – det finns inget facit i den här Läsnyckeln.

Mycket läsnöje!

Hegas

